

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

101. An, ut possessio pacifica secundi beneficii inducat privationem primi, debeat esse fructifera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

tionem secundi pacificè obtenti. *Less. de iustitiâ. l. 2. c. 34. n. 141.* Garc. *loc. cit. n. 107.* citans Innoc. in c. in nostra. de rescrip. Navar. *conf. 14. n. 1. de prob.* Rebuff. in pr. tit. de tacitâ renunc. & expressam declarat. S. Congreg. *ad c. 17. sess. 24. Trid.* quòd si tamen obtento titulo unius beneficii absque illius possessione obtineat quis secundum litigiosum, & priusquam efficiatur hujus secundi possessor pacificus, accipiat possessionem pacificam istius prioris, non propterea vacabit illud secundum litigiosum; cum id nullibi in iure statutum sit. *Less. loc. cit. citans Nav. conf. 31. l. 3. de prob.* Garc. *n. 108.* dicens id sibi placere, & videri certum. *Pirh. tit. de prob. n. 155.*

Quæstio 100. An, si tempore acceptæ possessionis vel immediatè post, seu in continenti, & in limine legitime possessionis non molestis super possessione vel titulo, eo ipso censearis obtinuisse beneficium & possessionem in ordine ad hoc, ut ab eo momento vacet præhabitu beneficium; an verò expectari debeat tempus aliud, & quantum illud liberum à litigio & molestatione?

Respondeo: non censeri in ordine ad dictam vacationem primi beneficii mox inducendam pacificè obtentum secundum, quòd immediatè post non reddatur litigiosa & turbida collatio vel possessio; sed expectandum tempus aliquod. *Lott. l. 3. q. 23. n. 19.* cum communi, idque, ne, si superveniat lis aliqua, unde possessio possit videri minus pacifica, & indicare periculum destitutionis utriusque beneficii, & consequentis necessitatis mendicandi in opprobrium ordinis clericalis. *Lott. loc. cit.* Porrò ad minimū requiruntur & sufficiunt duo menses ad hoc, ita ut, si intra 2. menses ab accepta possessione molestia seu lis mora fuit, dicatur adhuc in continenti & in limine suo turbari possessio, & per consequens impediri præhabiti vacatio; si verò absque litigio effluerint dicti menses, pacifica censetur possessio, & mox ab eorum lapsu induci vacatio. *Castrop. cit. §. 6. n. 21.* Garc. *n. 113.* citans Lap. in c. commissaria. de elect. in 6. *Quintadv. l. 4. n. 8.* Hieron. Gabriel. *l. 1. c. 193. nu. 7.* & Rot. in *Toletan. Archidiacon.* quam recitat *nu. 106.* in qua dicitur duos illos menses in benigna interpretatione dari ad dimittendum incompatible, & per lapsum eorum non vacare primum incompatible, si interea supervenisset molestia de secundo: contra Bonifac. in clem. si plures. de prob. *n. 63.* Mascard. & alios tenentes, quòd quàm diu durat annus, censetur possessio in suo limine; ac ita, ubi quæstio vel controversia mota est infra annum, non censetur possessio pacifica, & sic non vacent priora beneficia: verum hoc minus rectè; deberent enim alios Ordinarii collatores expectare per annum integrum, ut prius beneficium vacans providerent; quod contra stylum & praxin receptum esse dicit *Castrop. cit. n. 21.* solet etiam in provisionibus Apostolicis, dum Papa dispensare non vult ad retinenda præhabita, apponi decretum de dimittendo primo infra 2. menses, alias utrumque beneficium vacet, quod decretum inficit titulum & possessionem elapsis istis 2. mensibus. *Tond. in qq. benef. p. 2. c. 5. §. 6. n. 23.* tradit etiam idem *Tond. p. 3. c. 85. n. 8.* in Gallia præhabitu incompatible non vacare, nisi post annum adeptæ possessionis pacificæ.

2. Porrò tradit *Garc. n. 114.* quòd si lis aut molestia intra illos duos menses nulla supervenerit, censeri vacasse primum, non à puncto temporis, quo hi menses elapsi, sed à principio captæ possessionis. Idem videtur tenere *Castrop. n. 21. in fine.* contra *Rebuff. & Gabriel.* tenentes, re ipsa non dari vacationem ante lapsum istorum duorum mensium, etiam si in eis lis non sit mora, atque ita ait *Garc. nu. 116.* collationem & provisionem de eo beneficio præhabito à principio captæ possessionis secundi esse bonam, etsi post 2. menses controversia moveretur de secundo, salvo tamen remedio & beneficio capitis: si beneficia. de prob. in 6. verum quid de hac doctrina *Garcia* sentiat *C. Luca* vide apud eundem de benef. *d. 54. n. 5.* ubi etiam occasione hujus doctrinæ ait *Garciam* esse elaboratum collectorem, sed non magnum doctorem.

Quæstio 101. An, ut possessio pacifica secundi beneficii inducat privationem primi, debeat esse fructifera?

Respondeo affirmative: sive id necessario requiri, ut habeat quis possessionem pacificam non solum beneficii seu tituli & exercitii curæ, vel officii annexi beneficio; sed etiam honorum & fructuum beneficii, seu inde queat percipere fructus, aut saltem majorem illorum partem, ita ut, si saltem majorem eorum partem habere nequeat, quia fortè fructus hi applicentur alteri ex privilegio, vel statuto, vel consuetudine, vel alia de causâ pertineant ad alterum, eo tempore, quo hoc contingit, non vacet primum. *Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 9.* (qui etiam hoc intendit, etiam si Papa his verbis & expressâ conditione, ut primum vacet possessione secundi apprehensâ, conferat) *Castrop. loc. cit. n. 22.* *Garc. cit. c. 5. n. 123.* citans *Honed. c. 13. n. 48.* & *80.* *Coral. de beneficiis. p. 1. c. 10. n. 8.* & c. juxta expressum textum cap. si tibi concessio. de prob. in 6. & ibi AA. communiter: etsi de cetero stallum in choro, vocem in capitulo habeat; hæc enim non computantur in fructibus ad hunc effectum; cum ex his nemo sustentari valeat, ut inquit *Rota in una Placentina portionis. ult. Maji. 1591.* quàm diu enim quis non est in possessione percipiendi fructus, & illi ei non obveniunt, aut quo minus ei obveniant, non stet penes ipsum, non censetur beneficium plenè obtinere. *Castrop. loc. cit.* Neque contrarium ex eo inferri debet, quòd pacifica possessio beneficii seu tituli, & liberum curæ exercitium ei annexum, etiam si non percipiuntur fructus, sufficiat ad hoc, ut provisus teneatur intra annum promoveri ad Sacerdotium, & quò minus currat illi hoc tempus; sic enim positivè & specialiter disponitur c. commissaria. & c. licet Canon. de elect. in 6. uti & de hoc est declar. *S. Congreg. sic habens: licet reservati sint fructus in favorem alterius; tamen, non reservati à administratione, nec domo abbatiæ, reservatio non tollit curam; unde tenetur promoveri & curam exercere.* *Garc. n. 126. & 127.* Hinc, si alicubi (quia fortè non receptum ibi *Trid.* & *Bulla Pii V. 106. de applicandis fructibus*) fructus omnis, vel major eorum pars pro primo vel secundo anno debetur fabricæ, vel alteri loco pio applicentur, intra illum annum vel biennium non vacat primum per obtentionem, & de cetero pacificam possessionem secundi. *Garc. n. 144.* ubi etiam expressè loquitur in casu, ubi etiam media pars fructuum primi anni cedit fabricæ, vel aliis pijs

uibus,

uisibus, dicto decreto Trid. & Bullâ Pii V. permitte-
tente talem consuetudinem. Castrop. *loc. cit.* ubi
etiam ait, idem videri sibi dicendum, si fructus
mensâ Capitulari applicentur dividendi inter se-
niores; quia semper verum est, beneficium in-
terea temporis infructiferum esse titolato seu do-
mino ejus: de quo tamen postremo vide *quest.*
post hanc tertiam: sic si fructus secundi beneficii
omnes, vel major eorum pars est reservata alteri,
etiam ad vitam, durante vitâ reservarii: non va-
cabit primum, ac proinde nec illud dimittere tenet
provisus de illo secundo, Ita contra Garc. n. 135.
docentem, id solum procedere, ubi unâ cum fru-
ctibus ad vitam reservatis, reservata quoque esset
zota administratio bonorum Ecclesiæ seu beneficii
istius secundi: & ita *cit.* textum *c. si tibi concessio*.
intelligendum esse; quando fructus hi ad certum
tantum tempus reservantur, aut quando benefi-
cium secundum est de ventro, seu nondum habet
fructus, etsi eos succedente vacatione alterius
seu præhabiti sit habiturum. Pro quo etiam n. 136.
recitat decis. aliquam Rotæ: tanquam probabili-
us tener Castrop. *loc. cit.* n. 23. hæc motus ratio-
ne; quod si ideo non vacet primum, sed retineri
potest interea, quo fructus secundi reservantur
alteri ad tempus, ne pro illo tempore provisu de
secundo cogatur mendicare. Multo efficacius
procedit hæc ratio, si fructus pro tota vita alterius
sint reservati. Hinc jam infertur: quod, si feratur
sententia excommunicationis in omnem Clericum
habentem duo beneficia in eodem oppido, ea sen-
tentia non perstringat Clericum, qui secundi be-
nificii fructus percipere nequit; quia alteri de-
bentur ad tempus. Azor. *loc. cit.* Infertur hinc etiam,
quod si interea, quo alius est in perceptione fru-
ctuum secundi beneficii, non vacet prius, possit
provisus etiam post adeptam possessionem secun-
di illud dimittere, & primum retinere, sicut id
poterat ante possessionem illius captam; cum ut
Gl. *in cit. c. si tibi concessio*; non videatur adhuc
plene adeptus secundum beneficium Garc. *loc. cit.*
n. 129. & n. 131. citans pro hoc Abb. Cardin. Re-
buff. &c. contra Jo. And. Dominic. Franc. Boni-
fac. in *Clem. Si plures. de præb. tenentes*, quod sta-
tim ab adepta possessione aliâs pacificâ in veritate
vacet prius, etsi ob non perceptionem fructuum
secundi suspendatur illius vacationis effectus, &
ideo in textu *c. si tibi concessio*, non dici, quod non
vacet, sed quod non debet reputari vacare.

*Questio 102. An igitur etiam non vacet
prius beneficium, dum solutio fructuum
secundi beneficii primo anno, vel primis duobus
annis ex eo provenientium differtur
post mortem beneficiati, ut inde solvantur
ejus debita vel funeralia, vel obveniant
ejus heredibus, prout in Ecclesiis aliquibus
privilegio, statuto vel consuetudine indu-
ctum est?*

Respondeo: non impediri per hoc vacationem,
quia in eo casu fructus sunt beneficiati, ei de-
bentur, illi aut ejus heredibus aliquando appli-
candi, juxta illud: Quod differtur, non aufertur,
Castrop. *l. c. n. 23.* Garc. *l. c. n. 137.* qui pro hoc
recitat decis. Rotæ in *Salmant. dimidia portionis*,
11. Decemb. 1585. in qua dicitur, per assecutionem
Canonicatus vacare dimidiam portionem, &

illud procedere, etiam si fructuum solutio diffe-
ratur post mortem, non obstante *c. si tibi concessio*,
occasione cujus, seu ex hoc incidente,

*Questio 103. Num igitur hodie adhuc va-
leat, & talis consuetudo seu statutum non
repugnet decret. Trid. sess. 24. c. 14. & Bul-
le Pij V.*

Respondet pluribus adductis tum S. Cong-
reg. declarationibus, tum Rotæ decisio-
nibus Garcias à n. 138. non repugnare. Declara-
tio prima sic habet: *Censuit S. Congregatio, quod
nec decreto Concilii sess. 24. c. 14. nec Bulla Pij V. super
hac eadem redditâ comprehendantur statuta Ecclesiarum,
deserviendo per annum, vel aliquod tempus, Et nihil per-
cipiendo interim de massa grossâ, etiamsi peracto integro
dicto servitio, vel post obitum heredibus debeatur; cum
sit potius differre, quam auferre, &c. & in una Medio-
lanensi, sic censuit: Si in aliqua Ecclesia sit consuetudo,
ut duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fru-
ctus Canonicatus sint heredum antecessoris, iste casus non
comprehenditur decreto c. 14. sess. 24. nec Bullâ Pij V.*
Sic refert Guttier. *qq. Canon. l. 1. c. 29. n. 30* (quem
sequuntur Suar. *de relig. to. 2. tr. 4. l. 4. c. 20. n. 9.*
Vega *in sum. p. 1. c. 36. casu 19.* Rodriq. *in sum. to. 1.*
c. 33. n. 1. apud Garc. *loc. cit. n. 139.* Wamel. *conf.*
213. apud eundem Garc. n. 143.) fuisse declara-
tum per eandem S. Congreg. dictum decretum &
Bullam Pij V. quæ in Bullatio est 106. minimè esse
contraria constitutionibus Ecclesiæ Civitatis, ex
quibus fructus primi anni aufertur primis
residentibus, & inter antiquos distribuuntur, re-
servantur tamen totidem eis post mortem eorum
pro solutione debitorum & funeralium. Decisio
verò Rotæ in *Oriolensi fructuum. 26. Novemb. 1593.*
quam recitat Garc. n. 140. sic habet: *Censuerunt
Domini quantum ad fructus primi anni post obitum be-
nificiati, eos deberi ejus heredibus præsuppositâ consu-
tudine, quod beneficiati primo anno non percipiant fructus
beneficiorum, sed eorum solutio differatur post eorum
obitum; quam consuetudinem dicunt esse notoriam, &
qua ideo videtur inducitur, ut provideri possit de his, qua
ad sepulturam sunt necessaria, qua plerumque ob ino-
piam defuncti negligantur cum magno ordinis Ecclesiasti-
ci dedecore. Abb. in c. cum officii. n. 5. Covar. *lib. n. 9.*
de testamentis. Frideric. de Sens. conf. 245. n. 1. Lamb.
de jurep. l. 3. a. 8. q. 2. n. 1. Paris. *conf. 33. n. 4.* &
sic fuit decisum in *Burgensi fructuum 13. Junij 1590.*
Nec obstat constitutio Pij V. & Trid. sess. 24. c. 14. quia
loquuntur de ea consuetudine, in qua fructus applican-
tur mensâ Episcopi vel Capitulari, ut in communes usus
cedant, seu inter Canonicos dividantur, quibus casibus
adeest præsumptio Simonie, ut per Lambert. *supra n. 5.*
Secus verò, ubi fructus reservantur heredibus ex causâ
non solutionis fructuum primi anni, qua consuetudo
nullam habet juris resistentiâ, imò potius assensu-
riam ex supra dictis; cum sit potius dilatio solutionis,
quam dispositio fructuum ad alium spectantium; & ita
declaratum fuit per S. Congregationem dict. c. 14. &
constitutionem Pij V. non habere locum, quando fructus
primi anni reservantur heredibus post obitum beneficiati.
Neque hic locum habet constitutio Julij III. quia non ver-
samur in fructibus non exactis, sed ut dictum, in fructi-
bus, quorum solutio dilata est post obitum beneficiati.
Hæc verba sunt dictæ decisionis Rotæ. Nec obstat,
ut ait Garc. *nu. 143.* quod Rota aliâs senserit con-
trarium, ut in decis. in *causa Zamorensi dimidia an-*
*nata**